

آزمون ۶ از ۱۲

شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان
سازمان سنجش آموزش کشور

اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می شود.
امام خمینی (ره)

ویژه پیاپی یازدهم

**پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی
سنجش یازدهم - مرحله چهارم
(۱۴۰۱/۰۹/۲۵)**

ادبیات و علوم انسانی (یازدهم)

کارنامه آزمون، عصر روز برگزاری آن از طریق سایت اینترنتی زیر قابل مشاهده می باشد:

www.sanjeshserv.ir

مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان ها و مراکز آموزشی

به منظور فراهم نمودن زمینه ارتباط مستقیم مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان ها و مراکز آموزشی همکار در امر آزمون های آزمایشی سنجش و بهره مندی از نظرات ارزشمند شما عزیزان در خصوص این آزمون ها ، آدرس پست الکترونیکی test@sanjeshserv.com معرفی می گردد. از شما عزیزان دعوت می شود، دیدگاه های ارزشمند خود را از طریق آدرس فوق با مدیر تولیدات علمی و آموزشی این مجموعه در میان بگذارید.

کانال تلگرام آزمون های آزمایشی سنجش @sanjesheducationgroup

ریاضی و آمار (۲)

۱. گزینه ۲ درست است.

اگر n تعداد گزاره‌ها باشد، 2^n تعداد ردیف‌ها در جدول ارزش‌گذاری است؛ بنابراین:

$$2^n = 64 = 2^6 \Rightarrow n = 6$$

۲. گزینه ۱ درست است.

(۱) درست است؛ زیرا هر دو گزاره درست هستند (درست \equiv درست \Rightarrow درست).

(۲) درست نیست؛ زیرا مقدم (۳۶ مربع کامل است) درست است و تالی نادرست است (۶ عدد اول نیست) پس ترکیب شرطی آن‌ها نادرست است. (نادرست \equiv نادرست \Rightarrow درست)

(۳) درست است؛ زیرا مقدم نادرست (۷ زوج نیست) و تالی هر چه باشد، شرط به انتفای مقدم درست است.

(۴) درست است؛ زیرا مقدم نادرست است پس تالی هر چه باشد، شرط به انتفای مقدم درست است.

۳. گزینه ۳ درست است.

گزاره جمله‌ای خبری است که دقیقاً دارای ارزش درست یا نادرست باشد. تنها جمله خبری، گزینه «ب» است.

۴. گزینه ۲ درست است.

گزینه‌ای درست است که ارزش درست دارد؛ بنابراین:

گزاره $4 + \sqrt{3}$ بین عدد ۴ و ۵ است، درست است که نقیض آن ارزش نادرست دارد.

۵. گزینه ۳ درست است.

عکس نقیض گزاره شرطی $(p \wedge q) \Rightarrow r$ به صورت $\sim r \Rightarrow \sim (p \wedge q)$ است.

$$\sim (p \wedge q) \Rightarrow \sim r \equiv (\sim p \vee \sim q) \Rightarrow \sim r$$

۶. گزینه ۱ درست است.

نمایش مختصاتی یک رابطه، وقتی تابع است که هر خط موازی محور y ها، نمودار را حداکثر در یک نقطه قطع کند. بنابراین گزینه (۱) درست است.

۷. گزینه ۴ درست است.

نکته: نمایش زوج مرتب یک رابطه، وقتی تابع است که هیچ دو زوج مرتب متمایزی دارای مؤلفه اول یکسان نباشند. لذا اگر مؤلفه‌های اول یکسان بودند، باید مؤلفه‌های دوم نیز یکسان باشند.

$$2m - 5 = 4 + m \Rightarrow m = 9$$

۸. گزینه ۱ درست است.

با توجه به تعریف تابع:

$$(3, 2a - 3) = (3, a - 4) \Rightarrow 2a - 3 = a - 4 \Rightarrow a = -1$$

$$(2, a - b) = (2, 2a) \Rightarrow a - b = 2a \Rightarrow b = 1$$

در نتیجه داریم:

$$a^3 + b^3 = (-1)^3 + 1^3 = 0$$

۹. گزینه ۲ درست است.

می‌دانیم ضابطه تابع ثابت به صورت $f(x) = c$ است؛ بنابراین:

$$f(x) = \underbrace{(a-1)}_0 x^2 + \underbrace{(2-b)}_0 x - 3$$

$$\begin{cases} a-1=0 \Rightarrow a=1 \\ 2-b=0 \Rightarrow b=2 \end{cases} > a-b=1-2=-1$$

پس:

۱۰. گزینه ۴ درست است.

نکته: در تابع ثابت، برد تابع شامل یک عضو است.

$$\frac{f(2)}{f(x)} = 1 \text{ یعنی: } f(2) \text{ و } f(x) \text{ با هم برابرند،}$$

۱۱. گزینه ۳ درست است.

نکته: در نمایش زوج مرتب تابع ثابت، تمامی مؤلفه‌های دوم با هم برابرند؛ لذا مؤلفه‌های دوم را با هم مساوی قرار می‌دهیم:

$$2a + b - 3 = a - 2b + 2 = 2 \Rightarrow \begin{cases} 2a + b = 5 \\ a - 2b = 0 \end{cases} \Rightarrow x(-2) \begin{cases} 2a + b = 5 \\ +2a + 4b = 0 \end{cases} \Rightarrow \begin{matrix} 5b = 5 \Rightarrow b = 1 \\ a = 2 \end{matrix}$$

$$\begin{aligned} b &= 1 \\ 2a + b &= 5 \Rightarrow 2a = 4 \Rightarrow a = 2 \\ a^2 - b^2 &= 2^2 - 1^2 = 3 \end{aligned}$$

در نتیجه:

۱۲. گزینه ۲ درست است.

چون f تابع ثابت است، پس برد آن تک‌عضوی است؛ لذا داریم:

$$\begin{cases} m + 2 = 5 \\ n - 3 = 5 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} m = 3 \\ n = 8 \end{cases} > \frac{f(x)}{mn + 1} = \frac{5}{3 \times 8 + 1} = \frac{5}{25} = \frac{1}{5} \Rightarrow a = 1$$

۱۳. گزینه ۱ درست است.

تابع ثابت: $f(x) = c$

$$c = c^2 - c + 1 \Rightarrow c^2 - 2c + 1 = 0 \Rightarrow (c - 1)^2 = 0 \Rightarrow c = 1$$

$$f(x) = c = 1 \Rightarrow f(0) = 1$$

در نتیجه:

۱۴. گزینه ۳ درست است.

می‌دانیم: $p \Rightarrow q \equiv \sim p \vee q$ ؛ لذا داریم:

$$(p \Rightarrow q) \wedge (p \vee q) \equiv (\sim p \vee q) \wedge (p \vee q)$$

با توجه به توزیع‌پذیری ترکیب فصلی روی ترکیب عطفی داریم:

$$(\sim p \vee q) \wedge (p \vee q) \equiv q \vee \underbrace{(p \wedge \sim p)}_{\text{نادرست}} \Rightarrow q$$

۱۵. گزینه ۴ درست است.

تابع ثابت: $f(x) = 1 = f(2) = f(3) = f(4)$

$$m = \frac{1 + 1 + 3}{1^2} = 5$$

لذا داریم:

علوم و فنون ادبی (۲)

۱۶. گزینه ۴ درست است.

اصلاح گزینه ۴: «به‌وجود آمدن سستی و ضعف در ساخت دستوری جملات نشر، از ویژگی‌های زبانی (نه ادبی) نثر سبک عراقی است.»

۱۷. گزینه ۲ درست است.

خطاهای متن (با توجه به صفحه ۳۸ کتاب فنون ادبی ۲):

«تاریخ‌نویسی ... به شیوه ساده (نه پیچیده) رواج یافت؛ هرچند نمونه‌هایی با نثر پیچیده (نه ساده) نیز در این دوره یافت می‌شود. ملّاحسین واعظ کاشفی، کلیله و دمنه را به زبان ساده (نه فنی و مصنوع) بازنویسی کرد و آن را انوار سهیلی (نه ظفرنامه شامی) نامید.»

۱۸. گزینه ۳ درست است.
بر اساس صفحات ۱۵ و ۱۶ کتاب فنون ادبی ۲، گزینه ۳ درست است.
۱۹. گزینه ۴ درست است.
بر اساس صفحه ۱۷ کتاب فنون ادبی ۲، گزینه ۴ درست است.
۲۰. گزینه ۱ درست است.
به ترتیب؛ بر اساس صفحات ۱۷، ۱۸، ۱۵، ۱۴ کتاب فنون ادبی ۲
نام نویسندگان آثار یادشده در سؤال:
موش و گربه = عبید زاکانی / نوحات‌الأنس = جامی / لمعات = فخرالدین عراقی / بوستان = سعدی
۲۱. گزینه ۳ درست است.
نکته سؤال این است که از مثنوی‌های کدام شاعر تقلید شده است؛ بنابراین و براساس صفحات ۱۸، ۱۶، ۱۷ کتاب فنون ادبی
۲، گزینه ۳ درست است.
۲۲. گزینه ۲ درست است.
به ترتیب؛ بر اساس صفحات ۳۹، ۱۷، ۱۸ و ۱۵ کتاب فنون ادبی ۲
۲۳. گزینه ۴ درست است.
اصلاح گزینه‌های نادرست، بر اساس صفحه ۳۷ کتاب فنون ادبی ۲:
(۱) به علوم ادبی مانند بیان و بدیع توجه بیشتری شد.
(۲) کاربرد غزل عارفانه و عاشقانه بیشتر شد.
(۳) قصیده از رونق افتاد و غزل عارفانه و عاشقانه رواج یافت.
۲۴. گزینه ۳ درست است.
بررسی گزینه‌ها:
(۱) بی‌اعتباری دنیا (از ویژگی‌های فکری شعر سبک عراقی)
(۲) پرهیز از زهد ریایی (از ویژگی‌های فکری شعر سبک عراقی)
(۳) واقع‌گرایی و توجه به دنیای بیرون و وجود توصیفات حسی (از ویژگی‌های شعر سبک خراسانی)
(۴) ستایش عشق (از ویژگی‌های فکری شعر سبک عراقی)
۲۵. گزینه ۴ درست است.
رد گزینه‌های دیگر:
(۱) بیت دوم، باور به قضا و قدر است؛ نه اختیار و اراده.
(۲) بیت دوم، شادی‌گرایی و خوش بودن ندارد.
(۳) بیت اول، از تخلص بهره گرفته است که از ویژگی‌های ادبی است، نه زبانی.
۲۶. گزینه ۳ درست است.
خوشه‌های هجایی همه گزینه با علائم هجایی متن سؤال مطابقت دارد؛ به جز گزینه ۳ که به شکل زیر است:
-U-|U--|--U-|U--
۲۷. گزینه ۱ درست است.
وزن مشترک همه گزینه‌ها به صورت «-U-U-|U-U-|U-U-|U-U-» است؛ به جز گزینه ۱
که به صورت «-U-U-|U-U-|U-U-|U-U-» است.
۲۸. گزینه ۴ درست است.
وزن مشترک همه گزینه‌ها و بیت سؤال به شکل (-U--|-U--|-U--|-U--)
شکل (-|-U--|-U--|-U--) است.
۲۹. گزینه ۳ درست است.
نمودار هجایی گزینه ۳ به شکل (-U-|--U-|--U-) درست است.

۳۰. گزینه ۴ درست است.

پایه‌های آوایی و نمودار هجایی گزینه ۴ به شکل (U---U|---U|---U) درست است.

۳۱. گزینه ۲ درست است.

بررسی نمودار هجایی مصراع‌ها:

(الف - د) ← (-|U---|U---|U---)

(ب - ه) ← (-U---|U---|U---)

(ج) ← (-U---|U---|U---|U---)

۳۲. گزینه ۳ درست است.

بررسی تشبیهات به کاررفته در گزینه‌ها:

(۱) قمری ریخته‌بالم (من مانند قمری ریخته‌بال هستم) ← تشبیه بلیغ غیراضافی یا اسنادی

(۲) جام می، مانند آئینه اسکندر است ← تشبیه بلیغ غیراضافی یا اسنادی

(۳) تو مانند چشمه خورشید هستی، (من مانند سایه‌گه بید هستم) ← دو تشبیه بلیغ غیراضافی یا اسنادی

(۴) این عشق، مانند آتش است ← تشبیه بلیغ غیراضافی یا اسنادی

۳۳. گزینه ۱ درست است.

بررسی تشبیهات به کاررفته در گزینه‌ها:

(۱) سیل اشک ← تشبیه بلیغ یا فشرده اضافی

(۲) دشت و راغ، چون دریای خون شد، (جهان چون شب شد)، (تیغ‌ها چون چراغ شد) ← تشبیه گسترده

(۳) سینه باید مانند دریا گشاده باشد، (سینه مانند دریا نغمه ساز کند) ← تشبیه گسترده

(۴) زندگی مانند آتشگهی دیرنده پابرجاست ← تشبیه گسترده

۳۴. گزینه ۴ درست است.

بررسی تشبیهات به کاررفته در گزینه‌ها:

(۱) مرغ دل / دام زلف / دانه خال ← سه تشبیه فشرده یا بلیغ اضافی

(۲) طایر اندیشه / دام هوس ← دو تشبیه فشرده یا بلیغ اضافی

(۳) یار چو آینه است، (یار چو ترازوست) ← دو تشبیه گسترده

(۴) خار بلا ← یک تشبیه فشرده یا بلیغ اضافی

۳۵. گزینه ۲ درست است.

بررسی تشبیهات به کاررفته در ابیات:

(الف) جام عشق ← تشبیه فشرده یا بلیغ اضافی (اضافه تشبیهی)

(ب) مس وجود، کیمیای عشق ← اضافه تشبیهی (تشبیه فشرده اضافی) / چو مردان ره، دست بشوی ← تشبیه گسترده/

زر شوی ← تشبیه فشرده یا بلیغ اسنادی

(ج) اشکم، خرم ← تشبیه فشرده یا بلیغ اسنادی

۳۶. گزینه ۳ درست است.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) به رفتن شتاب کرد = وجه شبهه

(۲) بی کار بودن = وجه شبهه

(۳) سه تشبیه دارد، ولی در هیچ کدام وجه شبهه ذکر نشده است.

(۴) ز خندیدن لب باهم نمی‌آید / نشستن (در تشبیه به کاررفته در مصراع دوم) = وجه شبهه

۳۷. گزینه ۴ درست است.

در بیت دوم، هیچ تشبیه بلیغ یا فشرده اضافی وجود ندارد.

بررسی دیگر گزینه‌ها:

- (۱) پس از تقطیع و علامت‌گذاری هجایی هر مصراع، به نمودار هجایی گزینه ۱ می‌رسیم.
(۲) توصیف عشق و آثار آن ← از ویژگی‌های فکری شعر سبک عراقی
(۳) (گریه ≠ خنده)، (مرده ≠ زنده) = تضاد

۳۸. گزینه ۲ درست است.

مفهوم گزینه ۲ غیرت عاشق نسبت به معشوق است و اینکه معشوق، عاشقان بسیاری دارد.

۳۹. گزینه ۳ درست است.

مفهوم همه گزینه‌ها این است که اگر دل و جان را از آلودگی‌ها پاک کنیم، می‌توانیم جمال زیبای معشوق را مشاهده کنیم، اما گزینه ۳ درباره توصیف چهره زیبای معشوق است.

۴۰. گزینه ۴ درست است.

در بیت سؤال، مفهوم بی‌وفایی معشوق و یک‌طرفه بودن عشق وجود ندارد.

جامعه‌شناسی (۲)

۴۱. گزینه ۲ درست است.

- در هر دوره تاریخی، جوامع مختلف و شبکه روابط میان آن‌ها، جامعه جهانی را می‌سازد.
- هنگامی که یک فرهنگ در سطح جهانی غالب باشد، به میزانی که آن فرهنگ، ویژگی‌های مطلوب یک فرهنگ جهانی را داشته باشد، جامعه جهانی از انسجام برخوردار خواهد بود.

- فرهنگ سلطه، جامعه جهانی را به بخش‌های مرکز و پیرامون تقسیم می‌کند. (درس ۷ - فصل ۲ - ص ۵۵)

۴۲. گزینه ۴ درست است.

فرهنگ غرب در دو سده ۱۹ و ۲۰، سازماندهی سیاسی و اقتصادی جدیدی شکل داد که جوامع غیرغربی را به صورت جوامع مرکزی و دیگر جوامع را به صورت جوامع پیرامونی درآورد. طی این مدت، فرهنگ کشورهای غیرغربی نیز در حاشیه روابط و سازمان‌های سیاسی و اقتصادی جهانی، وضعیتی متزلزل و آسیب‌پذیر پیدا کرد. (درس ۷ - فصل ۲ - ص ۵۷)

۴۳. گزینه ۴ درست است.

- هنگامی که جامعه جهانی عرصه حضور فعال فرهنگ‌های متفاوت باشد، تعاملات، گفت‌وگوها و برخوردهای فرهنگی و تمدنی رخ خواهد داد. در این صورت، چالش‌های جامعه جهانی نیز از نوع چالش‌های بین‌فرهنگی و تمدنی خواهند بود.

- جامعه جهانی قبل از ظهور غرب جدید، به صورت امروز نبوده است؛ فرهنگ‌ها و تمدن‌های مختلف، هر یک در بخشی از جهان، حاکمیت سیاسی مربوط به خود را به وجود آورده بودند؛ روابط اقتصادی، سیاسی، نظامی و فرهنگی بین کشورهای مختلف با حاکمیت‌های متفاوت برقرار بود و جامعه جهانی که از طریق این روابط شکل می‌گرفت، به گونه‌ای نبود که سرنوشت تعاملات فرهنگی را تابع روابط سیاسی، نظامی یا اقتصادی قرار دهد. به همین دلیل اگر برخی کشورها مورد هجوم نظامی قرار می‌گرفتند، در صورتی که از ظرفیت فرهنگی برتری برخوردار بودند، گروه مهاجم را درون خود هضم و جذب می‌کردند.

(درس ۷ - فصل ۲ - ص ۵۵ - ۵۶)

۴۴. گزینه ۲ درست است.

جوامعی که از قدرت مقاومت بیشتری برخوردار بودند و کشورهای غربی نمی‌توانستند به صورت مستقیم آن‌ها را تحت سلطه سیاسی خود درآورند، از طریق نفوذ اقتصادی، سیاسی و فرهنگی در نظام نوین جهانی ادغام شدند. در دوره استعمار، این‌گونه جوامع تحت نفوذ کشورهای استعمارگر قرار می‌گرفتند و در شرایط نیمه‌استعماری به سر می‌بردند؛ مانند چین، عثمانی و ایران.

(درس ۷ - فصل ۲ - ص ۶۱)

۴۵. گزینه ۳ درست است.

دولت‌ها برای افزایش قدرت خود، به سرمایه و پول بازرگانان نیاز داشتند و بازرگانان برای تجارت و سود، نیازمند حمایت نظامی دولت‌مردان بودند. بدین ترتیب، پیوند قدرت با ثروت و تجارت شکل گرفت. صنعت، عنصر دیگری بود که انباشت ثروت

سرمایه‌داران را سرعت بخشید. (درس ۷ - فصل ۲ - ص ۵۸)

۴۶. گزینه ۳ درست است.

- استعمار مهم‌ترین عامل ادغام جوامع غیرغربی در نظام جهانی جدید بود. بنابراین، دستاورد استعمار، ادغام جوامع غیرغربی در نظام نوین جهانی است. (درس ۷ - فصل ۲ - ص ۵۷ - ۶۰ - درس ۳ - فصل ۱ - ص ۲۳)
 - در استعمار نو، از کودتای نظامی استفاده می‌شود، ولی استعمار فرانو سلطه جهان غرب را از طریق ابزار فرهنگی دنبال می‌کند.
 - پیدایش قدرت‌های سیاسی سکولار، مرحله اول تکوین نظام نوین جهانی است.
 - موفقیت‌های استعمار در این دوران ناشی از پیشرفت در زمینه‌های دریانوردی، فنون نظامی و اقتصاد صنعتی بود.
 (درس ۷ - فصل ۲ - ص ۵۷ - ۶۰ - درس ۳ - فصل ۱ - ص ۲۳)

۴۷. گزینه ۲ درست است.

- هنگامی که یک فرهنگ در سطح جهانی غالب باشد، به میزانی که آن فرهنگ ویژگی‌های مطلوب یک فرهنگ جهانی را داشته باشد، جامعه جهانی از انسجام برخوردار خواهد بود. (درس ۷ - ص ۵۵)
 - اروپاییان در هجوم به قاره آمریکا، برای تأمین سلطه خود، به نسل‌کشی دست زدند و شمار زیادی از ساکنان بومی را از بین بردند. آن‌ها در یک دوره پنجاه‌ساله، پانزده میلیون سرخپوست را نابود کردند و مناطقی نظیر هائیتی، کوبا، نیکاراگوئه و سواحل ونزوئلا را که تراکم جمعیتی بالایی داشتند، از جمعیت خالی کردند. (درس ۳ - ص ۲۳)
 - مسلمانان آسیای جنوب‌شرقی از طریق تجارت با فرهنگ اسلامی آشنا شدند و به آن روی آوردند. (درس ۷ - ص ۵۶)
 (درس ۳ - فصل ۱ - ص ۲۳ و درس ۷ - فصل ۲ - ص ۵۵ و ۵۶)

۴۸. گزینه ۴ درست است.

- در قرون وسطی، رفتارهای دنیوی، توجیه دینی می‌شد. حرکت‌های اعتراض‌آمیز رنسانس، به جای بازگشت به سوی حقیقت الهی انسان، به رویگردانی از نگاه معنوی منجر شد؛ بدین ترتیب، به جای حقوق فطری الهی انسان، حقوق طبیعی بشر شکل گرفت. (درس ۶)
 - ژاپن که از قرن هفدهم و بعد از نفوذ مسیحیت، دروازه‌های خود را به روی کشورهای غربی بسته بود، با تهدید کشورهای اروپایی مجبور به برقراری روابط تجاری تحت شرایط موردنظر این کشورها شد. (درس ۷) (درس ۶ و ۷ - فصل ۲ - ص ۵۲ - ۶۱ - ۶۲)

۴۹. گزینه ۱ درست است.

- جوامع استعمارزده به‌رغم مقاومت‌هایی که طی قرن بیستم انجام دادند، با استعمار نو و فرانو مواجه شدند. (غ - درس ۷ - فصل ۲ - ص ۶۱)
 - در دوره رنسانس فرهنگ غرب برای بسط و گسترش ابعاد دنیوی خود، به سوی حذف پوشش دینی گام برداشت. (ص - درس ۶ - فصل ۲ - ص ۵۰)
 - از پایان قرن بیستم با افول حس‌گرایی، فرهنگ غرب گرفتار بحران معرفت‌شناختی شده است. (غ - درس ۵ - فصل ۲ - ص ۴۳)
 - جهان غرب در استعمار فرانو، هویت فرهنگی دیگر کشورها را هدف قرار می‌دهد. (غ - درس ۳ - فصل ۱ - ص ۲۵) (درس ۴.۵.۶.۷ - فصل ۱ و ۲ - ص ۶۱ - ۵۰ - ۴۳ - ۲۵)

۵۰. گزینه ۴ درست است.

- گونه نخست (فرهنگ سرمایه‌داری): سرمایه‌داری کانون ثروت و قدرت را مورد توجه قرار می‌دهد و کشورهای دیگر را در پیرامون آن به خدمت می‌گیرد.
 - فارابی جامعه‌ای را که عقاید و ارزش‌های آن حق باشد، اما هنجارها و رفتارهای آن موافق و همسو با حق نباشد، مدینه فاسقه می‌نامد. (درس ۲ - فصل ۱ - ص ۱۳)

۵۱. گزینه ۲ درست است.

- فرهنگ یونان و روم باستان، فرهنگ اساطیری بود، اما فرهنگ قرون وسطی، فرهنگ دینی مسیحیت است. (درس ۶)
 - انقلاب فرانسه که ریشه در دوران رنسانس و اندیشه‌های فلسفی روشنگری و تغییرات اجتماعی مربوط به انقلاب صنعتی دارد، نخستین انقلاب لیبرال در جهان است. این انقلاب، الهام‌بخش انقلاب‌های دیگری شد که پس از چهار دهه، سراسر اروپا را فرا گرفت.
 - باورها و ارزش‌های بنیادین غرب: سکولاریسم، اومانیزم و روشنگری (درس ۶ - فصل ۲ - ص ۴۷ - ۵۳)

۵۲. گزینه ۲ درست است.

تفاوت راهبردی استبداد قومی با استبداد استعماری این است که استبداد قومی با وجود اینکه دارای هویتی غیراسلامی بود،

به دلیل اینکه پشتوانه و پیشینه‌ای خارج از جهان اسلام نداشت، از رویارویی مستقیم با فرهنگ توانمند اسلامی دوری می‌کرد و می‌کوشید با رعایت ظواهر اسلامی، ظاهر دینی خود را حفظ کند. در مقابل، استبداد استعماری به دلیل اینکه در سایه قدرت و سلطه جهان غرب عمل می‌کرد، برای تأمین نیازهای اقتصادی و فرهنگی جهان غرب، چاره‌ای جز حذف مظاهر فرهنگ اسلامی نداشت. (درس ۴ - فصل ۱ - ص ۳۱)

۵۳. گزینه ۳ درست است.

از نظر تقدم تاریخی، استعمار قدیم، مقدم بر استعمار نو و استعمارنو مقدم بر استعمار فرانو است. توضیح اینکه در گزینه (۳) ترتیب درست آمده است: استعمار قدیم - استعمار نو - استعمار فرانو - نسل‌کشی برای تأمین سلطه: استعمار قدیم - استفاده از کودتای نظامی برای به قدرت رساندن دولت‌های دیست‌نشاند: استعمارنو - ناتوی فرهنگی: استعمار فرانو (درس ۳ - فصل ۱ - ص ۲۳ و ۲۴ و ۲۵)

۵۴. گزینه ۲ درست است.

- ویژگی فرهنگی‌هایی که بشر را گرفتار بحران‌های روحی و روانی می‌سازند؛ فرهنگی که صرفاً متوجه نیازهای مادی و دنیوی است و از نیازهای معنوی چشم‌پوشی می‌کند.
- برخی فرهنگ‌ها جبرگرا و غیرمسئول‌اند. آن‌ها نقش انسان‌ها در تعیین سرنوشت‌شان را انکار می‌کنند، قدرت مقاومت را از آدمیان می‌گیرند، آن‌ها را به موجوداتی منفعل تبدیل می‌کنند و زمینه نفوذ سلطه‌گران را فراهم می‌آورند.
- فرهنگ‌هایی که به حقیقتی قائل نباشند، نمی‌توانند معیار و میزانی برای سنجش عقاید و ارزش‌های مختلف داشته باشند و در نتیجه، نمی‌توانند از حقانیت ارزش‌های خود دفاع کنند. (درس ۲ - فصل ۱ - ص ۱۵ و ۱۶)

۵۵. گزینه ۴ درست است.

- گزینه ۴: قسمت اول: نادرست (مربوط به دیدگاه قرآن و متفکران مسلمان است). قسمت دوم: درست
- بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه ۱: قسمت اول: درست - قسمت دوم: درست
گزینه ۲: قسمت اول: درست - قسمت دوم: درست
گزینه ۳: قسمت اول: درست - قسمت دوم: نادرست (درس ۱ - فصل ۱ - ص ۷ و ۸)

تاریخ (۲)

۵۶. گزینه ۴ درست است.

پیشینه تأسیس دیوان در دوران اسلامی به زمان عمر بن خطاب، خلیفه دوم بازمی‌گردد. او به پیشنهاد هرمزان، یکی از فرماندهان اسیر ایرانی، دیوان جند (سپاه) را در مدینه تشکیل داد. (تاریخ یازدهم درس ۷ ص ۷۰)

۵۷. گزینه ۱ درست است.

با به قدرت رسیدن عباسیان و مشارکت ایرانیان در اداره امور خلافت، فعالیت‌های علمی و فکری مسلمانان به‌نحو چشمگیری افزایش یافت و در دوران خلفایی چون هارون و مأمون به اوج خود رسید. (تاریخ یازدهم درس ۷ ص ۷۲)

۵۸. گزینه ۳ درست است.

امام کاظم (۱۸۳-۱۲۸ق) تا سال ۱۶۹ق در مدینه به بیان تعالیم اسلام و تربیت شاگردان اشتغال داشت. آن حضرت شیعیان را از همکاری با حکومت عباسی منع می‌کرد و در موقعیت‌های مختلف با سخنانی صریح به نفی حاکمیت عباسیان می‌پرداخت. از این‌رو، به دستور مهدی و هارون عباسی به زندان افتاد و سرانجام در زندان به شهادت رسید. مأمون به‌منظور کسب حمایت شیعیان، مهار قیام‌های علویان و جلب اعتماد خراسانیان، امام رضا (ع) را از مدینه به مرو منتقل و مجبور به پذیرش مقام ولایت‌عهدی خود کرد. گفته می‌شود که مأمون به تشویق فضل بن سهل، اقدام به این کار کرده است. (تاریخ یازدهم درس ۷ ص ۷۳)

۵۹. گزینه ۲ درست است.

قاهره در روزگار فاطمیان شاهد شکل‌گیری و فعالیت وسیع مراکز علمی و آموزشی گوناگونی بود. هدف اساسی فاطمیان از

ایجاد مراکز علمی و آموزشی بزرگ، تربیت عالمان و داعیان مسلط به تعالیم مذهب اسماعیلی و دیگر معارف بود. خلافت فاطمی نسبت به ترویج مذهب تشیع اسماعیلی و رواج آیین‌های شیعی در مناطق زیر سلطه خود، اهتمام جدی داشت و از عالمان شیعی حمایت می‌کرد، اما در بیشتر دوران حکومت فاطمیان، اهل تسنن آزادانه به زندگی و فعالیت دینی و اجتماعی خود مشغول بودند. مذهب اسماعیلیه از مذاهب عقل‌گرا بود و از این‌رو، اسماعیلیان برای ترویج اصول عقاید خود، علاقه فراوان و توجه خاصی به علوم مختلف به‌ویژه فلسفه و کلام نشان می‌دادند. (تاریخ یازدهم درس ۷ ص ۷۶)

۶۰. گزینه ۲ درست است.

در دوره نخست خلافت عباسیان، تشکیلات اداری (دیوانی) منظم و منسجمی با اقتباس از نظام دیوانی عهد ساسانیان شکل گرفت. (تاریخ یازدهم درس ۷ ص ۷۰)

۶۱. گزینه ۴ درست است.

برخی از مهاجران بی‌بضاعت نیز در جوار مسجد اقامت گزیدند و به اهل صُفّه مشهور شدند. اینان به دلیل هم‌جواری با محل سکونت پیامبر، ارتباط نزدیک‌تری با آن حضرت برقرار کردند. (تاریخ یازدهم درس ۴ ص ۳۴)

۶۲. گزینه ۲ درست است.

مورخان در دوران اسلامی، گزارش‌ها و نوشته‌های خود را به دو روش، سال‌شماری و موضوعی تنظیم و ارائه می‌کردند. یکی از نمونه‌های تاریخ‌نگاری براساس روش موضوع‌محوری، کتاب مروج‌الذهب و معادن‌الجواهر، نوشته علی بن حسین مسعودی است. (تاریخ یازدهم درس ۲ ص ۱۸)

۶۳. گزینه ۲ درست است.

با خدعه عمروعاص بود که معاویه از شکست حتمی در جنگ صفین نجات پیدا کرد. (تاریخ یازدهم درس ۶ ص ۵۴)

۶۴. گزینه ۱ درست است.

رسول خدا (ص) در واپسین روزهای زندگانی خود دستور داد سپاه اسلام برای مقابله با تهدیدات رومیان، به سوی سرحدات شام حرکت کند و أسامه بن زید را که در آغاز جوانی بود، به فرماندهی آن سپاه منصوب کرد. (تاریخ یازدهم درس ۴ ص ۴۰)

۶۵. گزینه ۲ درست است.

سفرنامه‌ها اطلاعات مفیدی از زندگانی اجتماعی مردم ایران ارائه می‌کنند که در دیگر منابع کمتر دیده می‌شوند. بسیاری از جهانگردان گنجینه‌ای از اطلاعات ارزشمند درباره تاریخ اجتماعی و فرهنگی و جغرافیای تاریخی سرزمین‌هایی را که دیده‌اند، از جمله ایران به صورت سفرنامه ارائه داده‌اند. (تاریخ یازدهم درس ۱ ص ۷)

جغرافیا (۲)

۶۶. گزینه ۲ درست است.

در نواحی طبیعی مختلف کره زمین، سه نوع بارندگی مشاهده می‌شود: الف- همرفتی با یک توده هوای مرطوب که شرایط صعود دارد (به‌ویژه در نواحی استوایی یا حاره‌ای)؛ ب- جبهه‌ای یا سیکلونی که با برخورد دو توده هوا (به‌ویژه در نواحی معتدله) شکل می‌گیرد و ج- کوهستانی که با یک توده هوا شرایط صعود را از طریق ارتفاعات به دست می‌آورد (در هر ناحیه طبیعی ممکن است). بر این اساس انتظار می‌رود بارندگی همرفتی و جبهه‌ای، به ترتیب در نواحی حاره‌ای و معتدله مشاهده شود. همچنین انتظار نمی‌رود بارندگی همرفتی و سیکلونی، به ترتیب در نواحی جنب‌حاره و معتدله مشاهده شود، بلکه همرفتی در نواحی حاره‌ای است و نیز انتظار می‌رود بارندگی سیکلونی یا جبهه‌ای در نواحی معتدله برخلاف استوایی مشاهده شود. صفحات ۲۶ و ۲۷ کتاب جغرافیای ناحیه‌ای (یازدهم)

۶۷. گزینه ۲ درست است.

تصویر درج‌شده در صورت سؤال نشان می‌دهد زیست‌بوم جنگل بارانی استوایی در کمترین عرض جغرافیایی قرار دارد و بنابراین، زاویه تابش عمودتری نسبت به دیگر زیست‌بوم‌ها دارد و تولید ناخالص داخلی بیشتری نیز نسبت به دیگر نواحی دارد. زیست‌بوم بیابان، زاویه تابش مایل‌تری نسبت به جنگل بارانی استوایی دارد و همچنین تولید ناخالص اولیه کمتری نیز دارد. لازم به ذکر است که این تصویر نشان می‌دهد زاویه تابش و تولید ناخالص اولیه کاملاً منطبق بر یکدیگر نیستند. به‌عنوان مثال زیست‌بوم توندرا زاویه تابش مایل‌تری نسبت به بیابان دارد، اما تولید ناخالص اولیه بیشتری دارد. ص ۵۷ کتاب جغرافیای ناحیه‌ای (یازدهم)

۶۸. گزینه ۴ درست است.

متن درج شده نشان می دهد که انسان در نواحی ساحلی تحت تأثیر بالا آمدن سطح آب دریاها، توفان و ... قرار دارد و در پاسخ به شرایط محیط، لازم است تأسیسات ساحلی را جابه جا کند که هزینه سنگینی خواهد داشت. همچنین صحبتی از ابزارهای پیشرفته تولید شده توسط انسان در این متن مطرح نشده است. بنابراین، اول اینکه هر ناحیه طبیعی شرایط خاصی را به انسان ها ارائه می کند و انسان ها لازم است در چارچوب آن شرایط، دست به فعالیت های مختلف بزنند و دوم اینکه انسان ها در محیط های طبیعی تغییراتی به وجود می آورند؛ با وجود این، نواحی طبیعی همواره فعالیت مردم را تحت تأثیر قرار داده است. صفحات ۶۰ و ۶۱ کتاب جغرافیای ناحیه ای (یازدهم)

۶۹. گزینه ۱ درست است.

دره های V شکل و U شکل، به ترتیب محصول فرآیندهای رودخانه ای و یخچالی هستند. تفاوت این دو فرآیند علاوه بر شرایط آب و هوایی، شیب و ... نحوه حمل رسوبات است. در فرآیندهای رودخانه ای، رسوبات طی سالیان دراز در اندازه های مختلف ریز و درشت به شکل های مختلف غلتان، جهشی و ... حمل می شوند، اما در فرآیندهای یخچالی، رسوبات یا یخرفت ها طی سالیان دراز در اندازه های مختلف ریز و درشت (همانند رودخانه ای) به یک شکل خاص، همانند بولدوزر توسط یخچال هایی که آمادگی حرکت پیدا کردند، حمل می شوند. صفحات ۴۴ و ۴۵ کتاب جغرافیای ناحیه ای (یازدهم)

۷۰. گزینه ۴ درست است.

این سؤال ترکیبی از مبحث انواع هوازگی و بوم سازگان است. در طبقه بندی زیست بوم ها مطابق با شکل زیر، گیاهان که هم در هوازگی شیمیایی و هم فیزیکی فعالیت دارند، به عنوان تولیدکنندگان معرفی می شوند و موش ها و موربان ها که در هوازگی فیزیکی نقش دارند، به عنوان مصرف کننده ها نیز معرفی می شوند و در نهایت باکتری ها که در هوازگی شیمیایی تأثیرگذار هستند، به عنوان تجزیه کنندگان مطرح می شوند. صفحات ۴۱ و ۵۴ کتاب جغرافیای ناحیه ای (یازدهم)

۷۱. گزینه ۱ درست است.

نواحی ساحلی کمتر از ۱۵ درصد سطح زمین را شامل می شوند؛ در حالی که ۴۰ درصد جمعیت جهان را در خود جا داده اند. در مقابل، بیابان ها حدود ۳۳ درصد سطح زمین را پوشانده اند. صحرای بزرگ آفریقا به تنهایی ۹ میلیون کیلومتر مربع وسعت دارد. با این حال، بیابان ها معمولاً خالی از جمعیت یا کم جمعیت هستند؛ بنابراین، نواحی ساحلی در مقایسه با نواحی بیابانی، وسعت کمتر و جمعیت بیشتری را در بر گرفته است. صفحات ۵۸ و ۶۰ کتاب جغرافیای ناحیه ای (یازدهم)

۷۲. گزینه ۴ درست است.

علاوه بر عوامل آب و هوایی و خاک، نوع ناهمواری ها و ارتفاعات نیز در پراکندگی پوشش گیاهی و زندگی جانوری نواحی، تأثیر می گذارد؛ زیرا گیاهان و جانوران در ارتفاع معینی قادر به زیستن هستند و هرچه ارتفاع افزایش می یابد، تعداد گونه ها، قد یا بلندی گیاهان، انبوهی و درجه رشد گیاهان و همچنین فصل رویش آن ها کمتر و کوتاه تر می شود. ص ۵۷ کتاب جغرافیای ناحیه ای (یازدهم)

۷۳. گزینه ۱ درست است.

آنتی سیکلون همان منطقه پرفشار است و سیکلون نیز همان منطقه کم فشار است. منطقه پرفشار یا H بر روی منطقه سرد تشکیل می شود و شرایط فرونشینی (و عدم صعود برای بارندگی) دارد (به ویژه در منطقه جنب حاره و قطبی) و در مقابل، منطقه کم فشار یا L بر روی منطقه گرم تشکیل می شود و صعود دارد و منجر به بارندگی همرفتی می شود (منطقه حاره ای یا استوایی). صفحات ۲۴ و ۲۶ کتاب جغرافیای ناحیه ای (یازدهم)

۷۴. گزینه ۲ درست است.

زمانی که گفته می شود یک ناحیه جغرافیایی مانند ناحیه تولید سرامیک را مورد توجه قرار می دهیم، به این معنا است که در این ناحیه میان شرایط طبیعی (سنگ شناسی، آب و هوایی، محیط زیستی و ...) و فعالیت انسانی (نوع فعالیت اقتصادی، شرایط فرهنگی و ...) همگونی یا تجانس نسبی وجود دارد. همچنین وقتی که بحث کانون و مرز مطرح می شود، یعنی در بخش هایی از این ناحیه، فعالیت اقتصادی تولید سرامیک به اوج می رسد و کارخانجات و شهرک های صنعتی تولید سرامیک به بیشترین تعداد می رسد و در مرزهای این ناحیه، این شرایط به حداقل (نه حذف آن) می رسد و در نهایت در ناحیه مجاور، این شرایط محو می شود. صفحات ۴ و ۱۵ کتاب جغرافیای ناحیه ای (یازدهم)

۷۵. گزینه ۴ درست است.

این سؤال با شکل گزینه ۴ مطابقت دارد. به طور کلی، امروزه همه نواحی طبیعی یا انسانی جهان تحت مدیریت نهادهای سیاسی یا اداری قرار دارند. برای مثال، نهادهایی مانند شوراهای، شهرداری ها، بخشداری ها، استانداری ها، سازمان ها و بالأخره حکومت ها، مدیریت

این نواحی را به دست گرفته‌اند و درباره آن‌ها تصمیم‌گیری می‌کنند و سیاست‌ها و خط‌مشی‌هایی را به کار می‌بندند. بنابراین نواحی سیاسی، نواحی انسانی (مانند نواحی زبانی، دینی و ...) و سپس نواحی طبیعی (مانند آب‌وهوایی و ...) را مدیریت می‌کنند و در نتیجه نواحی طبیعی و انسانی تحت تأثیر تصمیم‌گیری نواحی سیاسی قرار دارند. ص ۱۸ کتاب جغرافیای ناحیه‌ای (یازدهم)

فلسفه

۷۶. گزینه ۲ درست است.

در میان پرسش‌ها و مسائلی که انسان با آن‌ها روبه‌رو است، برخی اساسی‌تر و بنیادی‌تر هستند و به عبارتی، در حوزه تفکر فلسفی و فطرت ثانی قرار دارند. در بین پرسش‌های فلسفی، برخی مربوط به بخش ریشه‌ای فلسفه می‌شوند و درباره هستی مباحثی را طرح می‌کنند که نسبت به بخش‌های فرعی و شاخه‌های فلسفه، اساسی‌تر هستند؛ مانند آیا در هستی قانون علیت جاری است؟ آیا جهان خالق و آفریننده‌ای دارد؟ آغاز و انجام جهان چگونه است؟ ص ۳

۷۷. گزینه ۴ درست است.

دغدغه برخی از سوفیست‌ها - که بیشتر به تعلیم سخنوری و وکالت اشتغال داشتند - بیان واقع و دفاع از حقیقت نبود. این گروه، پیروزی بر رقیب را مهم‌ترین هدف می‌دانستند و از این رو در استدلال‌های خود، بیشتر از مغالطه کمک می‌گرفتند که به‌ظاهر درست به نظر می‌رسید، ولی در واقع غلط بود. ص ۷

۷۸. گزینه ۱ درست است.

لفظ فلسفه ریشه یونانی دارد و در ابتدا به معنای دوستداری دانایی بود. رفته‌رفته کلمه فلسفه مرادف با دانش شد و به معنای مطلق دانش به کار می‌رفت. با گذشت زمان و پیشرفت دانش‌های مختلف، بر هر یک از شاخه‌های دانش نام ویژه‌ای گذاشته شد و به تدریج فلسفه برای دانش خاص به کار رفت. ص ۸

۷۹. گزینه ۲ درست است.

در علم اخلاق به مباحثی از قبیل «انسان باید عادل و راستگو باشد»، «نباید دروغگو و ظالم باشد» و ... می‌پردازند، ولی در فلسفه اخلاق، قوانین بنیادی علم اخلاق مورد بررسی قرار می‌گیرد؛ مثلاً «حقیقت و ماهیت راستگویی و عدالت چیست؟»، «آیا مفاهیم اخلاقی مطلق هستند یا نسبی و اگر نسبی هستند، تابع نفع فرد هستند یا نفع جامعه؟». در مباحث معرفت‌شناسی نیز به چپستی شناخت، امکان شناخت و ابزارهای شناخت می‌پردازند. ص ۱۳-۱۴

۸۰. گزینه ۳ درست است.

در این گزینه، هر دو عبارت به شاخه‌های فلسفه، یعنی فلسفه‌های مضاف تعلق دارند. عبارت اول، در حوزه انسان‌شناسی فلسفی و عبارت دوم، مربوط به فلسفه علوم اجتماعی (فلسفه جامعه‌شناسی) است. ص ۱۴

۸۱. گزینه ۱ درست است.

به آن بخش از مباحث فلسفی که مبانی هر علم را بررسی می‌کند، فلسفه مضاف آن علم گفته می‌شود. ص ۱۵

۸۲. گزینه ۲ درست است.

باورهای انسان‌ها درباره مسائل بنیادین، گاهی یکسان است و گاهی هم متفاوت و مختلف. شاید برخی افراد دلایل باورهای خود را بدانند و برخی هم دلیلی نداشته باشند و صرفاً طبق عادت آن‌ها را قبول کنند. برخی انسان‌ها لحظاتی به تفکر در باورهای خود می‌پردازند و نسبت به پذیرش آن باورها می‌اندیشند؛ این افراد اهل تفکر فلسفی هستند. اندیشیدن فیلسوفانه، یعنی آموختن چرایی و یافتن دلایل درستی یا نادرستی باورها، پذیرفتن باورهای درست و کنار گذاشتن باورهای نادرست. ص ۲۱

۸۳. گزینه ۱ درست است.

یکی از فواید آموختن منطق، توانایی تشخیص مغالطه‌ها و خارج کردن آن‌ها از باورهاست. فلسفه از این توانایی منطقی کمک می‌گیرد تا اندیشه‌های درست از تفکرات غلط تشخیص داده شود و راه رسیدن به اعتقادات درست، هموار شود. ص ۲۲

۸۴. گزینه ۱ درست است.

ارائه فهم درست از حقایق عالم، با دوری از مغالطه‌ها که یکی از فواید تفکر فلسفی است، ارتباط دارد. ص ۲۳

۸۵. گزینه ۳ درست است.

افلاطون در تمثیل غار می‌خواهد نشان دهد که چگونه فلسفه، انسان را به سمت آزادی حقیقی هدایت می‌کند و انسان سیری عقلانی به سوی آزادی حقیقی دارد. ص ۲۴

۸۶. گزینه ۴ درست است.

زادگاه فلسفه یونانی، بخشی بود از سرزمین یونان باستان واقع در غرب آسیای صغیر (کشور ترکیه کنونی) که ایونیا نامیده می‌شد. ص ۳۰

۸۷. گزینه ۳ درست است.

از نظر هراکلیتوس همه چیز در سیلان و حرکت است و هیچ چیز ثابتی در این جهان وجود ندارد. به نظر پارمنیدس هستی یک امر واحد ثابت است و حرکت و شدن ندارد. ص ۳۲

۸۸. گزینه ۴ درست است.

از نظر سقراط دانای حقیقی فقط خداوند است. سقراط هیچ کتابی ننوشت، اما سراسر حیاتش را با فلسفه سپری کرد و با مطالعه زندگی او می‌توان به نقش حقیقی فلسفه در زندگی انسان پی برد. از نظر سقراط گریز از مرگ دشوار نیست؛ گریز از بدی دشوار است. ص ۳۸

۸۹. گزینه ۳ درست است.

به نظر سقراط راز سرورش معبد دلفی که می‌گفت «داناترین مردم سقراط است»، این بود که به ما بنمایاند که تا چه پایه نادانیم و می‌خواست بگوید که «داناترین شما آدمیان، کسی است که چون سقراط بداند که هیچ نمی‌داند». ص ۴۰

۹۰. گزینه ۱ درست است.

سقراط می‌گوید اکنون که خداوند مرا مأمور کرده تا در جست‌وجوی دانش بکوشم و آن را به دیگران بیاموزم آیا پسندیده است که از ترس مرگ یا هر خطر دیگری از فرمان الهی سربتایم؟ اگر چنین گناهی از من سرزند، سزاوار است که دادگاهی تشکیل دهند و بگویند سقراط به خدا اعتقاد ندارد. ارتکاب آن گناه، دلیل بر سرپیچی از امر خداست؛ در آن صورت مدعی دانشی شده‌ام که درحقیقت فاقد آن هستم. ص ۴۱

روان‌شناسی

۹۱. گزینه ۳ درست است.

احساس توسط هر سه نفر انجام گرفته؛ چون هر سه نفر بوی کیک را استشمام کرده بودند. زهره و زیبا که سر خود را بالا آوردند، توجه کردند و زهره که پاسخ سؤال خواهرش را داد، ادراک را انجام داده است. (درس ۳ - ص ۶۸ تا ۷۰)

۹۲. گزینه ۱ درست است.

منابع توجه تحت‌تأثیر سه عامل است. نخست حواس ما، به‌وسیله محرک‌های بیرونی تحریک می‌شود. عامل دوم، اطلاعات موجود در حافظه است. حافظه ما یکی از منابع مهم توجه است. عامل سوم، سبک پردازش افراد و انتظارات آن‌ها است که باعث می‌شود تا محرک‌های خاصی انتخاب شود. (درس ۳ - ص ۷۴)

۹۳. گزینه ۱ درست است.

در علوم تجربی با کمک مشاهده و روش‌های مختلف، رابطه بین پدیده‌های طبیعی بررسی می‌شود. (درس ۱ - ص ۱۲)

۹۴. گزینه ۴ درست است.

- فرضیه‌ها در صورت پذیرفته شدن، به قانون یا اصل تبدیل می‌شوند.
- فرضیه پاسخ اولیه پژوهشگران به مسئله‌های علمی است.
- برای پذیرش پاسخ‌های اولیه ارائه‌شده به مسأله‌های علمی و تأیید یک فرضیه، باید آن پاسخ‌ها را براساس مشاهدات تجربی، بیازماییم.
- مجموعه‌ای منسجم از اصول و قوانین علمی درباره یک موضوع، نظریه را تشکیل می‌دهد. (درس ۱ - ص ۱۲)

۹۵. گزینه ۱ درست است.

تیزبینی، توانایی مشاهده جزئیات است. برای مشاهده دقیق اشیاء باید به‌طور مستقیم به آن‌ها نگاه کنیم و نیازمند نور کافی هستیم. (درس ۳ - ص ۷۲)

۹۶. گزینه ۴ درست است.

انتخاب محرک خاص از بین محرک‌های بی‌شمار پیرامون ما، «توجه» نام دارد؛ بنابراین گوش کردن به مکالمه دو نفر از میان همه‌ممه موجود در اتوبوس، «توجه» است.
تعبیر و تفسیر کردن و معنی و مفهوم و سازمان دادن به محرک‌های توجه‌شده، «ادراک» نام دارد. بنابراین وقتی متوجه محتوای مکالمه می‌شوید و مفهوم آن را درمی‌یابید، «ادراک» صورت گرفته است. (درس ۳ - ص ۷۰)

۹۷. گزینه ۴ درست است.

محرومیت حسی یعنی اینکه فرد در شرایطی قرار بگیرد که هیچ‌یک از گیرنده‌های حسی مثل چشم، گوش و ... به‌وسیله محرک‌های بیرونی تحریک نشود.

از نظر تکاملی، احساس محرک‌های بیرونی برای بقای موجود زنده حیاتی است. اگر احساس گرما نمی‌کردیم، به دنبال خنک کردن خودمان هم نبودیم؛ بنابراین، احساس، به حیات موجودات زنده کمک می‌کند.

گزینه‌های (۱ و ۲) ارتباطی با متن سؤال ندارد. اما از آنجا که محرومیت حسی برای افراد قابل تحمل نیست، واکنش آن‌ها در این شرایط بیانگر اهمیت احساس در بقای موجودات است. (درس ۳ - ص ۶۹ و ۷۰)

۹۸. گزینه ۳ درست است.

بهبود با توجه به مهارت در تکالیف (به‌راحتی حل کردن) و ساده بودن تکلیف (پاک‌نویس کردن) این تکلیف را می‌تواند به‌آسانی انجام دهد. انجام دادن چند تکلیف هم‌زمان، کارایی توجه را کاهش می‌دهد. البته در موارد زیر، اثر منفی انجام دادن چند تکلیف هم‌زمان، کاهش می‌یابد:

۱- دو تکلیف به همدیگر شبیه باشند. ۲- تکالیف موردنظر دشوار نباشند. ۳- فرد انجام‌دهنده آن تکالیف، از مهارت‌های لازم برخوردار باشد. (درس ۳ - ص ۸۱)

۹۹. گزینه ۴ درست است.

رشد شناختی به رشد توانایی‌های مرتبط با توجه، ادراک، حافظه، استدلال، قضاوت، حل مسئله و تصمیم‌گیری و همچنین توانایی‌های زبانی گفته می‌شود. رعایت حقوق دیگران، صادق بودن، دینداری، انسان‌دوستی، اهمیت به مسائل دیگران و یا صرفاً به مصالح خود اهمیت دادن از موضوعاتی است که به رشد اخلاقی مربوط است. (درس ۲ - ص ۳۷)

۱۰۰. گزینه ۱ درست است.

آماده‌سازی زمانی اتفاق می‌افتد که شناخت محرک معینی، تحت تأثیر ارائه پیشین همان محرک یا محرک شبیه آن قرار می‌گیرد. در پدیده آماده‌سازی، ارائه پیشین محرک، دریافت بعدی را آسان می‌کند. (درس ۳ - ص ۷۴)

۱۰۱. گزینه ۳ درست است.

خوگیری شامل عادت کردن به محرک خاص است؛ به‌نحوی که به‌تدریج کمتر و کمتر به آن محرک می‌پردازیم. (درس ۳ - ص ۷۵)

۱۰۲. گزینه ۳ درست است.

خطای ادراکی زمانی اتفاق می‌افتد که محرک خارجی وجود دارد، اما فرد آن را به‌درستی ادراک نمی‌کند. زمانی که چیزی را ادراک می‌کنیم که احساس نشده است، توهم رخ داده است. (درس ۳ - ص ۸۲)

۱۰۳. گزینه ۴ درست است.

فرضیه‌ها در صورت تأیید، تبدیل به قانون یا اصل می‌شوند.

فرضیه پاسخ اولیه پژوهشگران به مسئله‌های علمی است. فرضیه‌ها می‌توانند ضمن اینکه در پاسخ به یک سؤال بیابند، باعث طرح سؤال‌های دیگر هم بشوند. فرضیه‌ها، در صورت پذیرفته شدن در شرایط مختلف آزمایشی به «قانون یا اصل» تبدیل می‌شوند. (درس ۱ - ص ۱۲)

۱۰۴. گزینه ۲ درست است.

دادن حکم نهایی، مستلزم پردازش در سطح بالاتری به شکل مفهومی‌تر است. (درس ۱ - ص ۲۲ و ۲۳)

۱۰۵. گزینه ۲ درست است.

اینکه ما بتوانیم تشخیص دهیم آنچه را که می‌بینیم یا می‌شنویم و لمس می‌کنیم و ... به چه چیزی تعلق دارد، آن را ادراک کرده‌ایم. پس ادراک به تفسیر و معنا دادن اطلاعات مربوط می‌شود.

بعد از انتخاب دریافت‌های حسی، آن‌ها را تفسیر می‌کنیم. ادراک، فرآیندی است که از طریق آن، محرک‌های مورد توجه را بازشناسی و به آن‌ها معنا می‌بخشیم. (درس ۳ - ص ۸۱)